DOMSTOLENS DOM

den 23 september 2003 *

I mål C-78/01,

angående en begäran enligt artikel 234 EG, från Bundesgerichtshof (Tyskland), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Bundesverband Güterkraftverkehr und Logistik eV (BGL)

och

Förbundsrepubliken Tyskland,

företrädd av **Hauptzollamt Friedrichshafen,**

i närvaro av:

Préservatrice Foncière Tiard SA,

* Rättegångsspråk: tyska.

angående tolkningen av artiklarna 454 och 455 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 253, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 10, s. 1),

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G.C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena M. Wathelet, R. Schintgen och C.W.A. Timmermans samt domarna C. Gulmann, A. La Pergola, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, J.N. Cunha Rodrigues och A. Rosas (referent),

generaladvokat: P. Léger,

justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från

— Bundesverband Güterkraftverkehr und Logistik eV (BGL), genom M. Gräfin von Westerholt och M. Lausterer, Rechtsanwälte,

— Hauptzollamt Friedrichshafen, genom H.E. Brandner och J. Kummer, Rechtsanwälte,

— Préservatrice Foncière Tiard SA, genom H.-J. Prieß, Rechtsanwalt,

— Tysklands regering, genom W.-D. Plessing och B. Muttelsee-Schön, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom J.C. Schieferer, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid förhandlingen den 9 juli 2002 av: Bundesverband Güterkraftverkehr und Logistik eV (BGL), företrädd av M. Gräfin von Westerholt och M. Lausterer, Hauptzollamt Friedrichshafen, företrädd av J. Kummer, Préservatrice Foncière Tiard SA, företrätt av H.-J. Prieß, och kommissionen, företrädd av U. Wölker, i egenskap av ombud,

och efter att den 14 januari 2003 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Bundesgerichtshof har genom beslut av den 11 januari 2001, som inkom till domstolens kansli den 15 februari samma år, i enlighet med artikel 234 EG ställt två frågor om tolkningen av artiklarna 454 och 455 i kommissionens förordning

(EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 253, s. 1, svensk specialutgåva, område 2, volym 10, s. 1, nedan kallade tillämpningsföreskrifterna).

2 Frågorna har uppkommit i en tvist mellan Bundesverband Güterkraftverkehr und Logistik eV (nedan kallad BGL), en garanterande sammanslutning, och Förbundsrepubliken Tyskland, företrädd av Hauptzollamt Friedrichshafen (nedan kallad Hauptzollamt) angående betalningen av ett belopp bestående av tullavgifter som skall betalas på grund av oegentligheter som begåtts under internationell transport med TIR-carnet.

Tillämpliga bestämmelser

Bestämmelser som är tillämpliga på TIR-transitering

TIR-konventionen

3 Tullkonventionen om internationell handel med TIR-carneter (nedan kallad TIR-konventionen) undertecknades i Genève (Schweiz) den 14 november 1975. Förbundsrepubliken Tyskland är part till konventionen liksom Europeiska gemenskapen, som godkände den genom rådets förordning (EEG) nr 2112/78 av den 25 juli 1978 (EGT L 252, s. 1; svensk specialutgåva, område 7, volym 2, s. 36).

4 I TIR-konventionen föreskrivs bland annat att det inte får krävas betalning eller deponering av tullar och andra avgifter vid import eller export vid mellanliggande tullanstalter för varor som transporteras enligt det genom konventionen upprättade TIR-systemet.

5 För att genomföra dessa förenklingar krävs enligt TIR-konventionen att varorna under hela transporten åtföljs av en enhetlig handling, TIR-carneten. Denna handling används för att kontrollera att transiteringen genomförts på ett riktigt sätt. Dessutom krävs det enligt konventionen att transporterna garanteras av sammanslutningar som godkänts av de avtalsslutande parterna enligt bestämmelserna i artikel 6 i TIR-konventionen.

6 I artikel 6.1 i TIR-konventionen föreskrivs således följande:

"På de villkor och mot sådan garanti, som varje fördragsslutande part själv bestämmer, kan parten medge sammanslutningar rätt att antingen själva eller genom motsvarande sammanslutningar utfärda TIR-carneter och att uppträda såsom garanter."

7 En TIR-carnet består av ett antal blanketter innehållande en kupong nr 1 och en kupong nr 2, med motsvarande avskiljbara talonger, vilka innehåller alla nödvändiga uppgifter. Ett kupongpar används för varje land som passeras. I början av en transportoperation inges talong nr 1 till avgångstullanstallten. Kontroll sker så snart talong nr 2 inkommer från utförseltullanstalten, belägen inom samma tullterritorium. För varje land som passeras upprepas detta förfarande, genom att respektive kupongpar i carneten används.

8 TIR-carneterna trycks och distribueras av Internationella vägtransportunionen (International Road Transport Union, nedan kallad IRU), med säte i Genève, för att levereras till användarna genom de nationella garanterande sammanslutningarna, vilka erhållit denna behörighet av myndigheterna i de fördragsslutande parterna. TIR-carneten utfärdas av den garanterande sammanslutningen i avgångslandet och den utställda garantin täcks av IRU och av en försäkringspool inrättad i Schweiz.

9 Artikel 8 i TIR-konventionen har följande lydelse:

"1. Den garanterande sammanslutningen skall förbinda sig att erlägga de tullar och andra avgifter vid import eller export, jämte eventuell dröjsmålsränta, som skall betalas enligt tullförfattningarna i det land där en oegentlighet uppmärksammats i samband med en TIR-operation. Sammanslutningen skall solidariskt med de personer som det åligger att betala ovannämnda belopp ansvara för erläggandet av dessa.

2. Om en fördragsslutande parts lagar och förordningar ej föreskriver att tullar och andra avgifter vid import eller export skall erläggas enligt moment 1 ovan, skall den garanterande sammanslutningen förbinda sig att på samma villkor erlägga ett belopp som motsvarar summan av tullarna och de andra avgifterna vid import eller export samt den eventuella dröjsmålsräntan.

3. Varje fördragsslutande part skall bestämma det högsta belopp per TIR-carnet som kan krävas från den garanterande sammanslutningen på grundval av bestämmelserna i moment 1 och 2 ovan.

4. Den garanterande sammanslutningens ansvarighet gentemot myndigheterna i det land där avgångstullanstalten är belägen skall börja att gälla från den tidpunkt då TIR-carneten godtages av tullanstalten. I de länder som passeras senare och genom vilka gods transporteras enligt TIR-förfarandet skall denna ansvarighet börja att gälla vid den tidpunkt då godset föres in...

...

7. När belopp, som nämnes i moment 1 och 2 av denna artikel skall betalas, skall de behöriga myndigheterna i så stor utsträckning som möjligt kräva betalning från den person eller de personer som är direkt ansvariga, innan den garanterande sammanslutningen kräves."

10 I artikel 10.2 i TIR-konventionen föreskrivs följande:

"När tullmyndigheterna i ett land avstämplat en TIR-carnet utan förbehåll, kan de ej längre kräva betalning av de belopp som nämnes i moment 1 och 2 av artikel 8 från den garanterande sammanslutningen, såvida ej avstämplingsbeviset erhållits på ett oegentligt eller bedrägligt sätt."

11 Artikel 11 i TIR-konventionen har följande lydelse:

"1. När en TIR-carnet ej avstämplats eller avstämplats med förbehåll, skall de behöriga myndigheterna ej ha rätt att kräva betalning av de belopp som nämnes i moment 1 och 2 av artikel 8 från den garanterande sammanslutningen, såvida ej

myndigheter inom en tid av ett år från den dag då TIR-carneten godtagits av dem skriftligen underrättat sammanslutningen om att avstämpling ej skett eller gjorts med förbehåll. Samma bestämmelse skall gälla när avstämplingsbeviset erhållits på ett oegentligt eller bedrägligt sätt, utom att tidsfristen då skall vara två år.

2. Betalning av belopp, som avses i moment 1 och 2 av artikel 8, skall krävas från den garanterande sammanslutningen tidigast tre månader efter den dag då sammanslutningen underrättades om att carneten ej avstämplats eller avstämplats med förbehåll eller att avstämplingsbeviset erhållits på ett oegentligt eller bedrägligt sätt och senast två år efter denna dag. I de fall som under ovannämnda tidsfrist av två år blir föremål för laga åtgärder skall emellertid betalning krävas inom ett år från den dag då domstolsutslaget vunnit laga kraft.

3. Den garanterande sammanslutningen skall ha en tidsfrist av tre månader från den dag då densamma krävdes på betalning för att erlägga de krävda beloppen. De erlagda beloppen skall återbetalas till sammanslutningen om det inom två år efter den dag, då betalning krävdes, styrkes på sätt som tullmyndigheterna finner tillfredsställande att någon oegentlighet ej ägt rum i anslutning till ifrågavarande transportoperation."

12 I artikel 37 i TIR-konventionen anges följande:

"När det icke är möjligt att fastställa inom vilken fördragsslutande parts område en oegentlighet begåtts, skall den anses ha ägt rum inom den fördragsslutande parts område där den upptäcktes."

Gemenskapsrätten

13 För tillämpning av TIR-konventionen utgör Eurpeiska gemenskapen ett enda tullterritorium.

14 I artikel 454 i tillämpningsföreskrifterna finns särskilda bestämmelser om TIR-konventionen och om tullkonventionen om ATA-carnet för tillfällig införsel av varor (nedan kallat ATA-konventionen), utfärdad i Bryssel den 6 december 1961. Denna artikel har följande lydelse:

"1. Denna artikel skall tillämpas utan att det påverkar de särskilda bestämmelserna i TIR- och ATA-konventionerna om de garanterande sammanslutningarnas ansvar vid användning av en TIR-carnet eller en ATA-carnet.

2. Om det upptäcks att en överträdelse eller oegentlighet har begåtts i en viss medlemsstat under eller i samband med en transport som genomförts med en TIR-carnet eller en transitering som genomförts med en ATA-carnet, skall den medlemsstaten uppbära tullar och andra avgifter som i förekommande fall skall tas ut i enlighet med gemenskapsbestämmelser eller nationella bestämmelser, utan att det påverkar eventuella straffrättsliga åtgärder.

3. Om det inte är möjligt att fastställa inom vilket territorium överträdelsen eller oegentligheten har begåtts, skall den anses ha blivit begången i den medlemsstat där den upptäcktes, såvida inte tullmyndigheterna på ett tillfredsställande sätt inom den period som anges i artikel 455.1 kan förses med bevis för att transporten har genomförts enligt föreskrifterna eller var överträdelsen eller oegentligheten faktiskt har begåtts.

Om inget bevis kan ges och denna överträdelse eller oegentlighet därför anses ha skett i den medlemsstat där den upptäcktes, skall den medlemsstaten uppbära tullar och andra avgifter för varorna i fråga i enlighet med gemenskapsbestämmelser eller nationella bestämmelser.

Om den medlemsstat där denna överträdelse eller oegentlighet faktiskt begicks fastställs vid ett senare tillfälle, skall de tullar och andra avgifter (med undantag av de som uppburits enligt andra stycket som gemenskapens egna intäkter) som varorna är belagda med i den medlemsstaten återlämnas till denna av den medlemsstat som ursprungligen hade uppburit dem. I detta fall skall eventuella överskjutande belopp återbetalas till den person som ursprungligen betalade avgifterna.

Om summan av de tullar och andra avgifter som ursprungligen påförts och sedan återbetalats av den medlemsstat som hade uppburit dem är lägre än summan av de tullar och andra avgifter som skall betalas i den medlemsstat där överträdelsen eller oegentligheten faktiskt begicks, skall denna medlemsstat ta ut skillnaden i enlighet med gemenskapsbestämmelser och nationella bestämmelser.

Medlemsstaternas tullförvaltningar skall vidta nödvändiga åtgärder för att bekämpa alla överträdelser eller oegentligheter och beivra dem effektivt."

15 I artikel 455 i tillämpningsföreskrifterna föreskrivs följande:

"1. Om det upptäcks att en överträdelse eller oegentlighet har begåtts under eller i samband med en transport som genomförs med en TIR-carnet eller en

transitering med en ATA-carnet, skall tullmyndigheterna anmäla detta till innehavaren av TIR-carneten eller ATA-carneten och den garanterande sammanslutningen inom den period som föreskrivs i artikel 11.1 i TIR-konventionen eller i artikel 6.4 i ATA-konventionen, alltefter omständigheterna.

2. Bevis för att transporten har genomförts enligt föreskrifterna med en TIR-carnet eller en ATA-carnet enligt artikel 454.3 första stycket skall ges inom den period som föreskrivs i artikel 11.2 i TIR-konventionen eller i artikel 7.1 och 7.2 i ATA-konventionen, alltefter omständigheterna.

3. Detta bevis får överlämnas på ett för tullmyndigheterna tillfredsställande sätt, bl.a. genom

a) uppvisande av ett dokument, bestyrkt av tullmyndigheterna, som fastställer att varorna i fråga har uppvisats vid bestämmelsekontoret. Detta dokument skall innehålla de uppgifter som behövs för varornas identifiering

eller

b) uppvisande av en tullhandling, utfärdad i ett tredje land, som visar att varorna övergått till fri konsumtion eller en kopia eller fotokopia av en sådan handling. Denna kopias äkthet skall vara bestyrkt, antingen av det organ som påtecknade det ursprungliga dokumentet eller av myndigheterna i det berörda tredje landet eller av myndigheterna i en av medlemsstaterna. Detta dokument skall innehålla de uppgifter som behövs för att varorna i fråga skall kunna identifieras,

eller

c) sådana bevismedel som anges i artikel 8 i ATA-konventionen vad gäller tillämpningen av denna konvention."

16 I artikel 457 i tillämpningsföreskrifterna föreskrivs följande:

"För en försändelse som införs till gemenskapens tullområde eller påbörjas från ett avgångstullkontor som ligger i gemenskapens tullområde skall vid tillämpningen av artikel 8.4 i TIR-konventionen den garanterande sammanslutningen bli eller vara ansvarig inför tullmyndigheterna i varje medlemsstat vars territorium TIR-transporten kommer in i fram till den plats, där den lämnar gemenskapens tullområde eller fram till bestämmelsekontoret i detta område."

17 Artiklarna 454 och 455 i tillämpningsföreskrifterna har ändrats genom kommissionens förordning (EG) nr 2787/2000 av den 15 december 2000 (EGT L 330, s. 1).

18 Tolfte skälet i förordning nr 2787/2000 har följande lydelse:

"Vissa rättelser bör göras när det gäller hänvisning till TIR-konventionen."

19 I artikel 1 punkt 54 i förordning nr 2787/2000 föreskrivs följande:

"I artikel 454.3 första stycket skall orden 'i artikel 455.1' ersättas med en hänvisning till artikel 455.2."

20 I artikel 1 punkt 55 i förordning nr 2787/2000 föreskrivs följande:

"I artikel 455.2 skall orden 'i artikel 11.2 i TIR-konventionen' ersättas med orden 'i artikel 11.3 i TIR-konventionen'."

21 Enligt artikel 4.2 första stycket i förordning nr 2787/2000 skall dessa bestämmelser tillämpas från och med den 1 juli 2001.

Ömsesidig hjälp mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter

22 Föreskrifter om ömsesidig hjälp mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter finns i rådets förordning (EEG) nr 1468/81 av den 19 maj 1981 om ömsesidig hjälp mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter samt om samarbete mellan de förra och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen (EGT L 144, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 3, s. 82), i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 945/87 av den 30 mars 1987 (EGT L 90, s. 3, svensk specialutgåva, område 2, volym 4, s. 243, nedan kallad förordning nr 1468/81).

23 I artikel 9.1 i förordning nr 1468/81 föreskrivs följande:

"1. På begäran av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten på lämpligt sätt undersöka eller låta undersöka verksamheter som strider mot eller som för den ansökande myndigheten synes strida mot tullagstiftningen eller lagstiftningen om jordbruksfrågor.

För att utföra dessa undersökningar skall den anmodade myndigheten eller den administrativa myndighet som den ansökande myndigheten har vänt sig till gå till väga som om den handlade för egen räkning eller på begäran av en annan myndighet i det egna landet.

Den anmodade myndigheten skall meddela resultaten av dessa undersökningar till den ansökande myndigheten."

Tvisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

24 Det framgår av hänskjutandebeslutet att det brittiska transportföretaget Freight Forwarding Services (nedan kallat FFS), innehavare av en TIR-carnet som utfärdats av den brittiska — till IRU anslutna — sammanslutningen Freight Transport Association Ltd, den 23 mars 1994 lät klarera en last med 12,5 miljoner cigaretter från Schweiz, vilken skulle transporteras till Marocko via bestämmelsetullkontoret i Algésiras (Spanien) vid Hauptzollamt, som var avgångstullanstalt.

25 Den nationella domstolen har angivit följande. BGL är en förening bildad enligt tysk rätt och den är godkänd som garanterande sammanslutning i enlighet med artikel 6 i TIR-konventionen. Dess borgensåtagande gentemot innehavaren av en TIR-carnet är begränsat till ett högsta belopp om 175 000 ecu. Eftersom det är fråga om en "borgensförbindelse såsom för egen skuld" i den mening som avses i tysk rätt, kan BGL inte kräva att Hauptzollamt först skall vända sig till innehavaren av TIR-carneten. Om BGL måste uppfylla sitt åtagande enligt den borgensförbindelse som den har ställt ut, har BGL rätt att i sin tur vända sig mot IRU på grund av ett garantiavtal som ingåtts med denna sammanslutning. IRU har i sin tur tecknat en försäkring med en försäkringskoncern i vilken intervenienten i den nationella domstolen, Préservatrice Foncière Tiard SA (nedan kallad PFA), ingår.

26 Fristen för uppvisande av varorna vid tullkontoret i Algésiras fastställdes till den 28 mars 1994. Hauptzollamt fick emellertid aldrig någon bekräftelse på avstämpling av bestämmelsetullkontoret. På Hauptzollamts förfrågan svarade bestämmelsetullkontoret den 13 juli 1994 att varorna i fråga inte hade visats upp där. I original TIR-carneten, som senare hittades och skickades till IRU, fanns en förfalskad stämpel från bestämmelsetullkontoret med datumet den 28 mars 1994.

27 I skrivelse av den 16 augusti 1994 underrättade Hauptzollamt BGL om att TIR-carneten inte avstämplats. BGL skickade genom rekommenderat brev med mottagningsbevis av den 16 augusti 1994 ett avgiftsbesked till FFS på ett belopp om 3 197 500 DEM avseende transportoperationen i fråga. FFS betalade inte detta belopp.

28 Hauptzollamt väckte i februari 1996 talan mot BGL vid Landgericht Frankfurt am Main (Tyskland) och yrkade betalning av tull motsvarande ett belopp på 334 132,75 DEM jämte dröjsmålsränta, vilket var det högsta belopp som täcktes av borgensförbindelsen, som förfallit till betalning på grund av att TIR-carneten inte avstämplats. I sitt svaromål, som ingavs den 8 maj 1996, gjorde BGL gällande att cigarettlasten i fråga hade avstämplats i Spanien och avsåg att bevisa detta påstående med hjälp av vittnen. Den hänskjutande domstolen har påpekat

att för det fall denna omständighet skulle bevisas, skulle den spanska staten, och inte den tyska, vara fordringsägare till den tull som FFS skall betala, och i så fall skulle talan mot borgensmannen sakna grund. Landgericht Frankfurt am Main och, efter överklagande, Oberlandesgericht (Tyskland) biföll emellertid Hauptzollamts yrkande.

29 BGL sökte revision vid Bundesgerichtshof. Inom ramen för denna revisionstalan anser denna domstol att BGL eventuellt har förlorat sin rätt att föra bevisning om var oegentligheten eller överträdelsen begåtts på grund av att fristen för åberopande av bevisning löpt ut. Borgensmannens rätt att åberopa sådan bevisning följer av artikel 768 i Bürgerliches Gesetzbuch (tyska civillagen, nedan kallad BGB). Den hänskjutande domstolen har härvid preciserat att BGL åberopade denna bevisning för första gången i det svaromål som ingavs den 8 maj 1996 till Landgericht Frankfurt am Main, trots att Hauptzollamt hade underrättat BGL om att TIR-carneten inte avstämplats i skrivelse av den 16 augusti 1994.

30 Bundesgerichshof anser att en TIR-carnet med en falsk stämpel från bestämmelsetullkontoret i förevarande fall inte motsvarar ett avstämplingsbevis som erhållits på ett oegentligt eller bedrägligt sätt i den mening som avses i artikel 11.1 andra meningen i TIR-konventionen. Enligt nämnda domstol är det första meningen i denna bestämmelse som är tillämplig, och fristen för att till den garanterande sammanslutningen anmäla att avstämpling inte skett uppgår därmed till ett år från den dag då TIR-carneten godtogs.

31 Den hänskjutande domstolen anser att de tillämpliga bestämmelserna är otydliga. Denna domstol har hänvisat till dom av den 23 mars 2000 i de förenade målen C-310/98 och C-406/98, Met-Trans och Sagpol (REG 2000, s. I-1797), i vilken EG-domstolen i punkt 44 konstaterade att artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna, vad gäller ifrågavarande frists längd, otvetydigt hänvisar till artikel 455.1 i samma förordning, och att den sistnämnda

bestämmelsen i sin tur hänvisar till artikel 11.1 i TIR-konventionen vad gäller fristens längd. I samma punkt 44 har domstolen dessutom påpekat att en enda frist anges i artikel 11.1 i TIR-konventionen, nämligen en ettårsfrist. Den hänskjutande domstolen har emellertid tillagt att den frist för åberopande av bevis som är tillämplig på den garanterande sammanslutningen inte nämns i denna dom.

32 Bundesgerichtshof beslutade följaktligen att förklara målet vilande och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) a) Gäller den frist som föreskrivs i artikel 454.3 första stycket i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93... för bevisning av var överträdelsen eller oegentligheten faktiskt har begåtts även för det fall att en medlemsstat, med åberopande av artikel 454.2 och 454.3 första och andra styckena i förordning nr 2454/93, kräver betalning av tull av den garanterande sammanslutningen och nämnda sammanslutning vill bevisa att överträdelsen eller oegentligheten faktiskt har begåtts i en annan medlemsstat?

b) Om domstolen ger ett jakande svar på fråga 1 a:

i) Gäller i ett sådant fall ettårsfristen enligt artikel 454.3 första stycket och artikel 455.1 i förordning nr 2454/93, jämförda med artikel 11.1 första meningen i TIR-konventionen, eller tvåårsfristen enligt artikel 455.2 i nämnda förordning jämförd med artikel 11.2 första meningen i TIR-konventionen?

ii) Innebär bevisfristen i det i fråga 1 a nämnda fallet att den garanterande sammanslutningen skall styrka sitt påstående att överträdelsen eller oegentligheten faktiskt har begåtts i en annan medlemsstat inom den fristen och att bevis inte längre kan prövas om så inte sker?

2) a) Är enligt artiklarna 454 och 455 i förordning nr 2454/93 den medlemsstat som upptäcker en överträdelse eller oegentlighet i samband med en transport som genomförs med en TIR-carnet skyldig gentemot den garanterande sammanslutningen att, förutom att göra den anmälan som föreskrivs i artikel 455.1 i nämnda förordning och sända ett sökmeddelande till bestämmelsetullkontoret, utreda var överträdelsen eller oegentligheten faktiskt har begåtts och vem som är betalningsskyldig, i den mening som avses i artikel 203.3 i förordning nr 2913/92, genom att be myndigheterna i en annan medlemsstat om hjälp med utredningen av de faktiska omständigheterna (jämför rådets förordning (EEG) nr 1468/81 av den 19 maj 1981 om ömsesidig hjälp mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter samt om samarbete mellan de förra och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen, EGT L 144, s. 1, svensk specialutgåva, område 2, volym 3, s. 82)?

b) Om domstolen ger ett jakande svar på fråga 2 a:

i) Om en medlemsstat har åsidosatt en sådan utredningsskyldighet, skall då överträdelsen eller oegentligheten — till skillnad från vad som föreskrivs i artikel 454.3 första stycket i förordning nr 2454/93 — inte anses ha blivit begången i den medlemsstat där den upptäcktes?

ii) Är den medlemsstat som har upptäckt överträdelsen eller oegentligheten, när den framställer krav mot den garanterande sammanslutningen, skyldig att visa att den har uppfyllt nämnda utredningsskyldighet?"

Tolkningsfrågorna

33 Fråga 1 a och 1 b ii skall prövas gemensamt.

Fråga 1 a om tillämpning på den garanterande sammanslutningen av fristen för att åberopa bevis för var ogentligheten ägde rum och fråga 1 b ii av karaktären på denna frist

34 Genom fråga 1 a och 1 b ii vill den hänskjutande domstolen i huvudsak få klarhet i huruvida den frist som avses i artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna, enligt vilken bevis kan åberopas för att styrka att överträdelsen eller oegentligheten faktiskt ägde rum i en annan medlemsstat än i den medlemsstat där åtgärder vidtagits för att kräva in tullen, är tillämplig på en garanterande sammanslutning mot vilken en medlemsstat väckt talan om betalning av ett belopp avseende tull, samt huruvida denna garanterande sammanslutning måste åberopa sådan bevisning inom denna frist, vid äventyr att bevisningen annars inte kan prövas.

Yttranden som har inkommit till domstolen

35 BGL har hävdat att en garanterande sammanslutning har rätt att föra bevisning om var en överträdelse eller en oegentlighet har begåtts, men att den frist som avses i artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna inte är tillämplig på BGL. Rätten att åberopa sådan bevisning följer av tysk rätt, som är tillämplig på den borgensförbindelse som BGL har ingått till förmån för den tyska staten, och särskilt av 768 § BGB angående borgensmannens rätt att göra samma

invändningar som huvudgäldenären. Den sistnämnda skulle ha rätt att föra sådan bevisning. BGL har dessutom påpekat att borgensmannens rätt att göra gällande samma invändningar som huvudgäldenären inte är underkastad någon frist.

36 Vid förhandlingen har BGL framhållit hur viktigt det är för den att kunna bevisa att oegentligheten har begåtts i en annan medlemsstat, eftersom BGL vid utnyttjandet av borgensförbindelsen endast gentemot Förbundsrepubliken Tyskland är borgensman för skulder som uppkommit till följd av TIR-transporter. Dessutom riktar sig kompensationssystemet enligt artikel 454.3 tredje stycket i tillämpningsföreskrifterna till den som har det ursprungliga betalningsansvaret för tullskulden och inte till den garanterande sammanslutningen.

37 Även PFA anser att den garanterande sammanslutningen har rätt att föra bevsning om var överträdelsen eller ogentligheten har begåtts. PFA anser att den i artikel 455 i tillämpningsföreskrifterna föreskrivna anmälan till den garanterande sammanslutningen om att en oegentlighet begåtts utgör ett tecken på att den garanterande sammanslutningen har rätt att föra sådan bevisning. Hänvisningen till artikel 11 i TIR-koventionen, i vilken den garanterande sammanslutningen nämns i alla tre punkterna, bekräftar denna ståndpunkt.

38 PFA anser att eftersom den garanterande sammanslutningen har rätt att föra nämnda bevisning, är fristen i artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna tillämplig på en sådan sammanslutning. I annat fall borde en separat frist uttryckligen ha angivits. Hänvisningen till TIR-konventionen bekräftar även denna ståndpunkt.

39 Vad gäller fristens karaktär har PFA hävdat att det inte är fråga om en preklusionsfrist utan om en icke-bindande frist, eftersom hela den materiella tullrätten grundas på tanken att den som ursprungligen var betalningsskyldig

skall betala tullskulden till den urprunglige borgenären. Korrekta materiella omständigheter vinner alltid företräde framför subsidiära formella överväganden, såsom presumtioner som kan vederläggas.

40 Hauptzollamt och den tyska regeringen anser däremot att den garanterande sammanslutningen inte har rätt att föra bevsning om var överträdelsen eller ogentligheten har begåtts och att fristen i artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna inte är tillämplig på denna sammanslutning. Varken i TIR-konventionen eller i tillämpningsföreskrifterna föreskrivs nämligen en möjlighet att föra sådan bevisning.

41 Den tyska regeringen har påpekat att om en garanterande sammanslutning ges möjlighet att föra sådan bevisning inom ramen för en tvist med tullmyndigheterna inför en tvistemålsdomstol, skulle det kunna medföra att mål anhängiggjordes i två olika slags domstolar angående samma fråga och att dessa sedan skulle kunna fatta två motstridiga avgöranden. Skattedomstolen skulle nämligen vara behörig att driva in den tullskuld som TIR-innahavaren är skyldig, medan en tvistemålsdomstol skulle vara behörig såvitt avser förfarandet att kräva in de belopp som den garanterande sammanslutningen är skyldig, eftersom yrkandet om betalning grundas på en borgensförbindelse. Dessa båda domstolar skulle kunna komma fram till två olika lösningar.

42 Nämnda regering anser följaktligen att artikel 454 i tillämpningsföreskrifterna skall tolkas med beaktande av syftet med borgensförbindelsen, på så sätt att de konstateranden som skattedomstolen gör beträffande platsen för överträdelsen eller oegentligheten inte kan ifrågasättas genom motstridiga konstateranden från tvistemålsdomstolen. En sådan tolkning innebär att borgensmannen inte kan göra samma invändningar som den ursprunglige gäldenären eller, såsom i förevarande fall, föra bevisning om var överträdelsen eller oegentligheten begicks.

43 För det fall domstolen anser att den garanterande sammanslutningen kan åberopa sådan bevisning inom en viss frist, anser Hauptzollamt och den tyska regeringen att det är fråga om en preklusionsfrist. Den tyska regeringen har tillagt att om man utgår från att det är fråga om en procedurfrist när denna frist åberopas i en tvist mellan tullmyndigheterna och den garanterande sammanslutningen, skulle en vanlig preskriptionsfrist på 30 år enligt tysk rätt gälla för den sistnämnda att åberopa bevisning om var överträdelsen eller oegentligheten begicks, vilket inte garanterar den rättssäkerhet som är nödvändig i förhållandet mellan borgensmannen och tullmyndigheterna. Dessutom skulle en uppenbar motstridighet uppkomma för det fall artikel 11.1 i TIR-konventionen är direkt tillämplig.

44 Vid förhandlingen har kommissionen hävdat att varken TIR-konventionen eller tillämpningsföreskrifterna utgör hinder för den garanterande sammanslutningen att i enlighet med tysk rätt åberopa de invändningar som den ursprungliga gäldenären hade kunnat åberopa och i målet i den nationella domstolen bevisa var överträdelsen eller ogentligheten begicks. Enligt gemenskapsrätten skall detta bevis emellertid åberopas inom den frist som anges i artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna. Denna frist bör vara en preklusionsfrist, eftersom det inte finns något skäl för att en garanterande sammanslutning skall erhålla en bättre ställning inför domstol än i andra fall.

Domstolens svar

45 Domstolen konstaterar att BGL:s rättigheter och skyldigheter regleras av TIR-konventionen, gemenskapsrätten och den borgensförbindelse som är upprättad enligt tysk rätt till förmån för Förbundsrepubliken Tyskland.

46 I artikel 454.1 i tillämpningsföreskrifterna preciseras att föreskrifterna skall tillämpas utan att det påverkar de särskilda bestämmelserna i TIR-konventionen om de garanterande sammanslutningarnas ansvar vid användning av en TIR-carnet.

47 Det kan konstateras att det inte finns någon bestämmelse i TIR-konventionen som uttryckligen reglerar frågan huruvida den garanterande sammanslutningen får föra bevisning om var en överträdelse eller oegentlighet har begåtts. I artikel 8.1 i denna konvention anges endast ett antal åtaganden som de garanterande sammanslutningarna måste göra gentemot parterna till nämnda konvention när de ansöker om behörighet att utfärda TIR-carneter. Dessutom avser artikel 11.3 i denna konvention enbart bevis rörande frånvaro av ogentligheter under en transportoperation.

48 Enligt tysk rätt får en borgensman göra samma invändningar mot borgenären som huvudgäldenären hade kunnat göra. Om enbart tysk rätt var tillämplig på målet i den nationella domstolen, och under förutsättning att den borgensförbindelse som ingåtts mellan parterna inte innehöll något hinder därför, skulle BGL således ha rätt att föra bevisning om var överträdelsen eller oegentligheten begicks och den skulle således omfattas av de frister som gäller enligt tysk rätt.

49 I förevarande fall skall det emellertid prövas huruvida tillämpningsföreskrifterna, vilka enligt artikel 189 andra stycket i EG-fördraget (nu artikel 249 andra stycket EG) är direkt tillämpliga, innehåller bestämmelser som hindrar den garanterande sammanslutningen från att föra bevisning om var ogentligheten ägde rum eller föreskriver på vilket sätt denna rättighet, som är nödvändig för att gemenskapsrätten skall få full verkan, skall utövas.

50 Vad gäller rätten att föra bevisning om var överträdelsen eller oegentligheten har begicks, skall det påpekas att det i artiklarna 454 och 455 i tillämpnings-

föreskrifterna inte preciseras vem som skall eller får föra denna bevisning och bestämmelserna innebär under alla omständigheter inte att det är uteslutet att sådan bevisning får föras av den garanterande sammanslutningen.

51 I artikel 455 i nämnda föreskrifter hänvisas dessutom till artikel 11 i TIR-konventionen, vilken i samtliga tre punkter enbart behandlar den garanterande sammanslutningen. Härav följer att artikel 455 skall tolkas så att den inte hindrar att en garanterande sammanslutning får föra sådan bevisning.

52 Det skall vidare erinras om att iakttagandet av rätten till försvar i alla förfaranden som inleds mot en person, och som kan leda till en rättsakt som går denna person emot, och särskilt i ett förfarande som kan leda till straffåtgärder, utgör en grundläggande gemenskapsrättslig princip. Denna princip kräver att varje person som påförs en sanktionåtgärd skall ges möjlighet att tillkännage sin ståndpunkt beträffande de omständigheter som ligger till grund för sanktionsåtgärden och därvid åberopa varje relevant bevis till sitt försvar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juni 1994 i mål C-135/92, Fiskano mot kommissionen, REG 1994, s. I-2885, punkterna 39 och 40, och av den 21 mars 1990 i mål 142/87, Belgien mot kommissionen, REG 1990, s. I-959, punkterna 46 och 47, svensk specialutgåva, volym 10, s. 369).

53 Det följer av dessa omständigheter att artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna skall tolkas så, att den inte hindrar en garanterande sammanslutning från att föra bevisning om var en överträdelse eller oegentlighet har begåtts.

54 Vad gäller den frist inom vilken sådan bevisning skall åberopas, erinrar domstolen om att bevisningen syftar till att ifrågasätta behörigheten hos den medlemsstat som vidtar åtgärder för indrivning av tull samtidigt som den syftar till att utpeka vilken medlemsstat som är behörig att kräva in denna tull för det fall att presumtionen om var överträdelsen eller oegentligheten har begåtts anses ha kullkastats.

55 Vilken den andra medlemsstaten är måste snabbt fastställas för att denna stat skall kunna vidta nödvändiga åtgärder för att driva in de berörda beloppen. Gemenskapsrätten skulle inte ges full verkan om frågan om bevisfristen enbart skall avgöras enligt nationell rätt, eftersom denna skulle kunna föreskriva en alltför lång frist för att det i rättsligt och materiellt hänseende skall vara möjligt att driva in de belopp som skall betalas i en annan medlemsstat.

56 Det skall således konstateras att artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna skall tolkas så att den däri föreskrivna fristen är tillämplig på en garanterande sammanslutning mot vilken en medlemsstat har väckt talan om betalning av tull med stöd av en borgensförbindelse som har ingåtts till förmån för denna medlemsstat i enlighet med TIR-konventionen, för det fall denna sammanslutning vill föra bevisning om var en överträdelse eller oegentlighet har begåtts.

57 Ändamålet att ge gemenskapsrätten full verkan förutsätter att denna frist skall vara en preklusionsfrist i den meningen att den berörda garanterande sammanslutningen måste åberopa bevisning om var överträdelsen eller ogentligheten har begåtts inom den frist som anges i artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna, vid äventyr att bevisningen annars inte kan prövas.

58 Fråga 1 a och 1 b ii skall således besvaras så att artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna inte utgör hinder för en garanterande sammanslutning, mot vilken en medlemsstat har väckt talan om betalning av tull med stöd av en borgensförbindelse som har ingåtts till förmån för denna medlemsstat i enlighet med TIR-konventionen, att föra bevisning om var överträdelsen eller oegentligheten har begåtts. Detta gäller under förutsättning att bevisningen åberopas inom den frist som anges i denna bestämmelse, vilken frist utgör en preklusionsfrist.

Fråga 1 b i angående bevisfristen

59 Den hänskjutande domstolen har ställt fråga 1 b i för att få klarhet i exakt hur lång fristen enligt artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna är.

Yttranden som har inkommit till domstolen

60 Parterna i målet i den nationella domstolen, den tyska regeringen och kommissionen har medgivit att de tillämpliga bestämmelserna är otydliga och inkonsekventa. Hänvisningen i artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna till artikel 455.1 i samma föreskrifter och därigenom till artikel 11.1 i TIR-konventionen är felaktig och har uttryckligen rättats genom förordning nr 2787/2000, vilken emellertid inte är tillämplig i målet vid den nationella domstolen. Det har vidare framkommit att den sistnämnda förordningen knappast har förbättrat situationen, eftersom det i denna förordning på nytt hänvisas till en bestämmelse som innehåller flera frister.

61 De frister som anses tillämpliga i förevarande fall är på tre månader, ett år eller två år enligt den del av meningen i artikel 11 i TIR-konventionen som omfattas av hänvisningen i artikel 455.1 i tillämpningsföreskrifterna.

62 BGL och PFA anser att en bevisfrist på två år är tillämplig i målet vid den nationella domstolen i enlighet med artiklarna 454.3 första stycket och 455.2 i tillämpningsföreskrifterna jämförda med artikel 11.3 andra meningen i TIR-konventionen. Enligt BGL skall dessa bestämmelser tolkas på ett sammanhängande och logiskt sätt. PFA har framhållit att med hänsyn till verkan av den

sanktion som är förbunden med bevisfristen, skall den bestämmelse som är mest gynnsamm för den garanterande sammanslutningen beaktas, det vill säga bestämmelsen i dess ändrade lydelse enligt förordning nr 2787/2000. Hauptzollamt och den tyska regeringen anser däremot att om den garanterande sammanslutningen har en möjlighet att föra bevisning, så skall bevisfristen vara ett år i enlighet med vad domstolen slog fast i domen i det ovannämnda målet Met-Trans och Sagpol.

Domstolens svar

63 Domstolen konstaterar att de ifrågavarande bestämmelserna är otydliga och inkonsekventa.

64 Såsom generaladvokaten Mischo framhöll i punkt 43 i sitt förslag till avgörande i det ovannämnda målet Met-Trans och Sagpol måste det anses vara av misstag som lagstiftaren i artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna förde in en hänvisning till artikel 455.1, och att hänvisningen borde ha avsett artikel 455.2 i nämnda föreskrifter.

65 I artikel 455.1 anges ingen frist rörande bevisning om var en överträdelse eller en oegentlighet har begåtts, utan i denna artikel anges den frist inom vilken tullmyndigheterna till innhavaren av TIR-carneten och den garanterande sammanslutningen skall anmäla att det har skett en sådan överträdelse eller oegentlighet. Artikel 455.2 däremot rör fristen för att bevisa att en operation med TIR-carnet är rättsenlig, och en hänvisning till denna sistnämnda bestämmelse hade varit mer konsekvent beträffande bevis för var en överträdelse eller oegentlighet har begåtts.

66 Om artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna skall läsas och tolkas så att hänvisningen faktiskt avser artikel 455.1 i samma föreskrifter, är fristen för att bevisa var en överträdelse eller ogentlighet har ägt rum densamma som fristen för att anmäla en överträdelse eller oegentlighet och denna frist börjar löpa samma dag. Fristen skulle i sådana fall vara ett år från det att TIR-carneten godtogs. Under dessa omständigheter är det tillräckligt att tullmyndigheterna anmäler en oegentlighet den sista dagen av denna frist för att det skall bli materiellt omöjligt för den garanterande sammanslutningen att åberopa ovannämnda bevisning.

67 För övrigt ändrades tillämpningsföreskrifterna genom förordning nr 2787/2000, i enlighet med den tolkning som generaladvokaten Mischo föreslog i sitt förslag till avgörande i det ovannämnda målet Met-Trans och Sagpol, och i tolfte skälet i denna förordning anges uttryckligen att "[v]issa rättelser bör göras när det gäller hänvisning till TIR-konventionen".

68 Det är möjligt att det är tremånadersfristen som skall tillämpas. I artikel 11.3 i TIR-konventionen, vilken artikel 454.3 första stycket i tillämpningsföreskrifterna hänvisar till för det fall ändringarna som införts genom förordning nr 2787/2000 beaktas, anges nämligen en frist på tre månder från och med den dag betalningskravet framställdes till den garanterande sammanslutningen. En tremånadersfrist har för övrigt ansetts tillämplig genom ett administrativt avtal mellan medlemsstaterna, vilket godtagits av gemenskapens transiteringskommitté (se, i detta hänseende, generaladvokaten Mischos förslag till avgörande i det ovannämnda målet Met-Trans och Sagpol). Slutligen är i detta fall en kort frist att föredra för att snabbt kunna fastställa vilken medlemsstat som har rätt att uppbära betalning av tullen och således undvika problem avseende att fordringarna preskriberas.

69 Det skall emellertid erinras om att den ändring som införts genom förordning nr 2787/2000 inte trädde i kraft förrän den 1 juli 2001. Den är således inte tillämplig i tvisten vid den nationella domstolen.

70 Artikel 11.3 i TIR-konventionen innehåller två separata meningar som avser olika långa frister. Den först angivna fristen, på tre månader, är en betalningsfrist, medan den härefter angivna fristen, på två år räknat från det att tullmyndigheterna framställde krav på betalning till den garanterande sammanslutningen, avser åberopandet av bevis för att det inte förekommit några oegentligheter under transportoperationen i fråga. Det är således inte med säkerhet fastställt att hänvisningen till denna bestämmelse endast avser den först angivna fristen.

71 Eftersom de bestämmelser som är tillämpliga i målet vid den nationella domstolen är uppenbart felaktiga och innehåller flera olika frister som skulle kunna beaktas, skall det erinras om att principen om rättssäkerhet utgör en grundläggande gemenskapsrättslig princip som bland annat ställer krav på att en reglering som innebär att de skattskyldiga påförs avgifter skall vara klar och exakt, så att den skattskyldige på ett otvetydigt sätt kan känna till sina rättigheter och skyldigheter och själv vidta åtgärder i enlighet därmed (dom av den 9 juli 1981 i mål 169/80, Gondrand Frères och Garancini, REG 1981, s. 1931, punkt 17, av den 22 februari 1989 i de förenade målen 92/87 och 93/87, kommissionen mot Frankrike och Förenade kungariket, REG 1989, s. 405, punkt 22, och av den 13 februari 1996 i mål C-143/93, Van Es Douane Agenten, REG 1996, s. I-431, punkt 27).

72 Mot denna bakgrund skall den frist, bland de olika frister som hänvisningarna i artiklarna 454 och 455 i tillämpningsföreskrifterna utpekar, som är mest gynnsam för den garanterande sammanslutningen anses tillämplig mot bakgrund av den utformning som fristerna hade vid tidpunkten för omständigheterna i målet vid den nationella domstolen, det vill säga en frist på två år som börjar löpa från och med den dag en betalningsanmaning framställs till den garanterande sammanslutningen.

73 Fråga 1 b i skall således besvaras så att artiklarna 454.3 första stycket och 455.1 i tillämpningsföreskrifterna skall tolkas så, att den garanterande sammanslutningen får åberopa bevis för var överträdelsen eller oegentligheten faktiskt begicks inom en frist på två år, vilken började löpa från och med dagen för den betalningsanmaning som skickats till sammanslutningen.

Fråga 2 a angående medlemsstatens skyldighet att göra efterforskningar

74 Den hänskjutande domstolen har ställt fråga 2 a för att få klarhet i om artiklarna 454 och 455 i tillämpningsföreskrifterna medför en skyldighet för den medlemsstat som konstaterar att en överträdelse eller oegentlighet har begåtts i samband med en transport med TIR-carnet att, utöver den anmälan som föreskrivs i artikel 455.1 i nämnda föreskrifter och ett sökmeddelande riktat till bestämmelsetullanstalten, efterforska såväl den plats där överträdelsen eller oegentligheten faktiskt begicks som identiteten på dem som är skyldiga att betala tullen, genom en begäran om administrativ hjälp från en annan medlemsstat för att reda ut faktiska omständigheter.

Yttranden som har inkommit till domstolen

75 BGL och PFA anser att varje medlemsstat har en skyldighet att efterforska var oegentligheten begicks. Denna skyldighet följer dels av en princip i tysk rätt om att efterforskning skall ske på eget initiativ, dels av artiklarna 454 och 455 i

tillämpningsföreskrifterna samt av TIR-konventionen, bland annat dess artikel 37.

76 Dessa parter i målet vid den nationella domstolen har framhållit att medlemsstaterna besitter de medel som är nödvändiga för att uppfylla skyldigheten att företa en mera långtgående utredning, bland annat genom förordning nr 1468/81. Genom artikel 9 i denna förordning ges de tyska tullmyndigheterna möjlighet att begära hjälp av myndigheterna i Förenade kungariket för att alla nödvändiga efterforskningar skall kunna genomföras, särskilt beträffande FFS som var innehavaren av TIR-carneten och föraren av lastbilen, i syfte att fastställa i vilken medlemsstat överträdelsen eller oegentligheten begicks och vilka som var betalningsskyldiga för tullskulden på grund av överträdelsen eller oegentligheten.

77 Hauptzollamt, den tyska regeringen och kommissionen anser att artiklarna 454 och 455 i tillämpningsföreskrifterna inte medför någon skyldighet i förhållande till den garanterande sammanslutningen för den medlemsstat som konstaterar att en överträdelse eller oegentlighet har begåtts att, utöver den anmälan som föreskrivs i artikel 455.1 och ett sökmeddelande riktat till bestämmelsetullanstalten, efterforska var överträdelsen eller ogentligheten faktiskt begicks.

78 Hauptzollamt och kommissionen har påpekat att bevisbördan för att visa att en transportoperation har varit rättsenlig eller fastställa platsen där överträdelsen eller oegentligheten ägde rum i huvudsak ligger på operatörerna. Tullmyndigheterna har endast en subsidiär roll i förhållande till de sistnämnda. Överträdelser efterforskas nämligen i syfte att beivra oegentligheter och inte i den persons intresse som är betalningsskyldig för tullskulden. Att ålägga nämnda myndigheter ett sådant krav skulle för övrigt strida mot den grundläggande tanken som vilar på transiteringsordningen enligt TIR-konventionen, vilken har tillkommit i transportindustrins intresse och innebär ett tillfälligt undantag från importtull för

dem som deltar i denna ordning. Tullmyndigheterna kan emellertid inte hjälpa deltagarna i denna ordning att slutgiltigt undgå denna tull och bevisbördan skall ligga på deltagarna.

79 Vad gäller förordning nr 1468/81 anser kommissionen att den inte medför några rättigheter till förmån för de ekonomiska operatörna. I förordningen fastslås att det finns ett behov av att samordna tullmyndigheternas åtgärder i syfte att hushålla med gemenskapens egna resurser, men inte i syfte att låta dessa operatörer undgå sina åtaganden. Den jämvikt som råder mellan skyldigheterna för de olika deltagarna i TIR-systemet skulle rubbas om det tillskapades en skyldighet för tullmyndigheterna att göra efterforskningar till förmån för de ekonomiska operatörerna, vilket uppenbarligen inte heller har varit gemenskapslagstiftarens avsikt.

Domstolens svar

80 Domstolen konstaterar att artiklarna 454 och 455 i tillämpningsföreskrifterna inte medför någon skyldighet i förhållande till den garanterande sammanslutningen för den medlemsstat som konstaterar att en överträdelse eller oegentlighet har begåtts under en transport med TIR-carnet att efterforska vare sig var överträdelsen eller ogentligheten faktiskt begicks eller identiteten på dem som är betalningsskyldiga för tullen.

81 Både i TIR-konventionen och i tillämpningsföreskrifterna uppställs presumtioner rörande förekomsten av en överträdelse eller oegentlighet och rörande den plats där denna begicks. Den operatör som är betalningsskyldig för den tullskuld som krävs på grundval av denna presumtion eller den sammanslutning som garanterar denna skuld har bevisbördan för att visa dels att transportoperationen var rättsenlig, dels var överträdelsen eller oegentligheten har begåtts.

82 I artikel 454.3 femte stycket i tillämpningsföreskrifterna anges att tullmyndigheterna i medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att bekämpa alla överträdelser eller oegentligheter och beivra dem effektivt. Denna bestämmelse medför emellertid inte någon skyldighet för nämnda myndigheter gentemot den garanterande sammanslutningen.

83 Domstolen konstaterar även vad gäller förordning nr 1468/81 att den enbart reglerar förhållandet mellan medlemsstaterna samt mellan medlemsstaterna och kommissionen.

84 Fråga 2 a skall således besvaras så att artiklarna 454 och 455 i tillämpningsföreskrifterna inte medför någon skyldighet för den medlemsstat som konstaterar att en överträdelse eller oegentlighet har begåtts i samband med en transport med TIR-carnet att, utöver den anmälan som föreskrivs i artikel 455.1 och ett sökmeddelande riktat till bestämmelsetullanstalten, vare sig efterforska var överträdelsen eller ogentligheten faktiskt begicks eller identiteten på dem som är skyldiga att betala tullen genom en begäran om administrativ hjälp från en annan medlemsstat för att reda ut faktiska omständigheter.

Fråga 2 b

85 Eftersom fråga 2 b endast har ställts för det fall fråga 2 a skulle besvaras jakande, saknas det anledning att besvara denna fråga.

Rättegångskostnader

86 De kostnader som har förorsakats den tyska regeringen och kommissionen, vilka har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

— angående de frågor som genom beslut av den 11 januari 2001 har ställts av Bundesgerichtshof — följande dom:

1) **Artikel 454.3 första stycket i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen utgör inte hinder för en garanterande sammanslutning, mot vilken en medlemsstat har väckt talan om betalning av tull med stöd av en borgensförbindelse som har ingåtts till förmån för denna medlemsstat i enlighet med TIR-konventionen, att föra bevisning om var överträdelsen eller oegentligheten har begåtts. Detta gäller under förutsättning att bevisningen åberopas inom den frist som anges i denna bestämmelse, vilken frist utgör en preklusionsfrist.**

2) Artiklarna 454.3 första stycket och 455.1 i förordning nr 2454/93 skall tolkas så, att den garanterande sammanslutningen får åberopa bevis för var överträdelsen eller oegentligheten faktiskt begicks inom en frist på två år, vilken började löpa från och med dagen för den betalningsanmaning som skickats till sammanslutningen.

3) Artiklarna 454 och 455 i förordning nr 2454/93 medför inte någon skyldighet för den medlemsstat som konstaterar att en överträdelse eller oegentlighet har begåtts i samband med en transport med TIR-carnet att utöver den anmälan som föreskrivs i artikel 455.1 och ett sökmeddelande riktat till bestämmelsetullanstalten, vare sig efterforska var överträdelsen eller ogentligheten faktiskt begicks eller identiteten på dem som är skyldiga att betala tullen, genom en begäran om administrativ hjälp från en annan medlemsstat för att reda ut faktiska omständigheter.

Rodríguez Iglesias Wathelet Schintgen

Timmermans Gulmann La Pergola

Skouris Macken Colneric

Cunha Rodrigues Rosas

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 23 september 2003.

R. Grass G.C. Rodríguez Iglesias

Justitiesekreterare Ordförande